

การนำเสนอกลวิธีการเดี่ยวขอด้วงและขออู๋ เพลงดอกไม้แห่งความรัก

นัฐชา โพธิ์ศรี¹ / ฉัตรติยา เกียรติสินารวิ² / ภาณุภัค โมกขศักดิ์³

^{1,2,3}คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อีเมล: posrinut@gmail.com

รับต้นฉบับ 18 เมษายน 2568; ปรับแก้ไข 2 กรกฎาคม 2568; รับผิดชอบ 14 กรกฎาคม 2568

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอกลวิธีการเดี่ยวขอด้วงและขออู๋ เพลงดอกไม้แห่งความรัก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง การประพันธ์เพลงดอกไม้แห่งความรัก โดยงานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาข้อมูลเอกสารและสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดุริยางค์ศิลป์ไทย แล้วนำมาสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางค์ศิลป์เพลงดอกไม้แห่งความรัก

ผลการศึกษา ผู้วิจัยได้นำเพลงดอกไม้ทร สามชั้น ประเภทหน้าทับปรบไก่ มี 2 ท่อน ท่อน 1 มี 4 จังหวะ ท่อน 2 มี 6 จังหวะ ลักษณะของเพลงมีทำนองซ้ำ มีการใช้กลุ่มเสียงหลากหลายเหมาะสำหรับการนำมาสร้างสรรค์เป็นเพลงเดี่ยว อีกทั้งยังไม่มีปรากฏเป็นเพลงเดี่ยวในกลุ่มเครื่องสาย ผู้วิจัยจึงนำเพลงดอกไม้ทร สามชั้น มาสร้างสรรค์เป็นเพลงเดี่ยวด้วย ขอด้วง และขออู๋ บรรเลงพร้อมกันสื่อถึงความรักของคู่รัก ผู้วิจัยได้แบ่งเพลงดอกไม้แห่งความรักเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ทางหวานท่อน 1 สื่อถึงการความรักอันหวานซึ่งของคู่รัก ส่วนที่ 2 ทางเก็บท่อน 1 แสดงถึงความสุขของคู่รักที่กระเช้าเข้าเหย้ากัน ส่วนที่ 3 ทางหวานท่อน 2 สื่อถึงการพูดจาเกี่ยวพาราสักัน และส่วนที่ 4 ทางเก็บท่อน 2 สื่อถึงความรักของคู่รักที่สุขสมหวัง ในเพลงเดี่ยวนี้ใช้กลวิธีในการบรรเลง 7 วิธี ได้แก่ 1. รูดสาย 2. สีขี้ 3. พรหมนิ้ว 4. สะเดาะ 2 เสียง 5. ควางเสียง 6. สีลักจังหวะ 7. สะบัด และใช้กลวิธีที่ผู้วิจัยคิดขึ้นมาใหม่ 1 วิธี ได้แก่ ตีตสาย

คำสำคัญ

การประพันธ์เพลง กลวิธีการเดี่ยวขอ เพลงดอกไม้แห่งความรัก

Presentation of the Solo Performance Techniques of the Saw Duang and Saw U of the song “Dok Mai Haeng Khwam Rak”

¹Nutcha Posri / ²Chattiya Khieti-navy / ³Panupak Mokhasak

^{1,2,3}Faculty of Humanities, Kasetsart University

E-mail: posrinut@gmail.com

Received 18 April 2025; Revised 28 April 2025; Accepted 9 July 2025

Abstract

This article aims to present solo performance techniques for the Saw Duang and Saw U in the composition "Dok Mai Haeng Khwam Rak" ("The Flower of Love"), which is part of a research study titled The Composition of the Flower of Love song. This study employs qualitative research methodology, including document analysis and interviews with experts in Thai music. The findings from these methods were then applied to the creative development of the Thai musical composition of Dok Mai Haeng Khwam Rak song.

The study revealed that the researchers selected the piece "Dok Mai Sai, Sam Chan" (three-level rhythm), in the Na Thap Prob Kai style, consisting of two sections: Section 1 with four beats and Section 2 with six beats. The piece has a repetitive melody and a variety of tonal groups, making it well-suited for solo arrangement. As it had not yet been adapted into a solo piece for string instruments, the researchers creatively arranged it as a duet for Saw Duang and Saw U to represent the love between two people. The piece is divided into four parts: Part 1 ("Thang Wan," Section 1) conveys sweet and tender love; Part 2 ("Thang Kep," Section 1) portrays the playful joy of lovers; Part 3 ("Thang Wan," Section 2) expresses flirtatious dialogue; and Part 4 ("Thang Kep," Section 2) illustrates a fulfilling and blissful love. Seven traditional solo techniques are employed: 1. sliding, 2. scrubbing, 3. finger tremolo, 4. double-note plucking, 5. sound circling, 6. syncopated playing, and 7. bowing flick. Additionally, the researchers introduce one newly invented technique: string plucking.

Keywords

Musical Composition, Solo Performance Techniques for Saw Instruments, Dok Mai Haeng Khwam Rak (The Flower of Love)

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การจัดรูปแบบของเพลงไทย สามารถจัดได้หลายแบบ ได้แก่ เพลงพื้นเมือง เพลงลูกทุ่ง เพลงลูกกรุง และ เพลงไทยเดิม โดยแต่ละแบบมีการพัฒนาและการใช้เครื่องดนตรี ตลอดจนการใช้ภาษาในการขับร้องที่ต่าง กันไป ดังนั้น ผู้มีประสบการณ์ในการฟังเพลงแต่ละแบบจะสามารถบอกได้ว่า เพลงแต่ละเพลงนั้นเป็นเพลงมาจากภาคใด ให้อารมณ์หรือมีความหมายอย่างไร เนื่องจากผู้ฟังนั้นสามารถเข้าใจถึงเอกลักษณ์ของเพลงนั้น ๆ และยังมีประสบการณ์ฟังหรือการเล่นมากก็ยังสามารถเข้าใจอย่างลึกซึ้งมากขึ้นอีกด้วย (สุรพล สุวรรณ, 2549) นอกจากนี้ เพลงไทยสามารถแบ่งประเภทได้ ดังนี้ 1) เพลงประเภทขับร้องได้แก่ เพลงเถา เพลงตับ และเพลงเกร็ด 2) เพลงประเภทบรรเลงได้แก่ เพลงโหมโรง เพลงหน้าพาทย์ เพลงเรื่อง เพลงหางเครื่อง และ เพลงเดี่ยว (สังัด ภูเขาทอง, 2532)

เพลงเดี่ยว เป็นเพลงไทยประเภทหนึ่ง ใช้บรรเลงเพื่อการฟัง สร้างสุนทรียภาพแก่ผู้บรรเลงและผู้ฟัง เป็นเพลงที่แสดงถึงศักยภาพและคุณลักษณะอันเป็นเลิศในด้านทักษะการบรรเลงของนักดนตรีไทยมีการฝึกฝน หรือฝึกปฏิบัติมาอย่างดีเลิศ ดังนั้นโบราณจารย์ที่ประพันธ์เพลงเดี่ยวจะต้องคิดประดิษฐ์ทางเพลงในการ บรรเลงเครื่องดนตรีในแต่ละชิ้นให้เหมาะสม (ณรงค์ เขียนทองกุล, 2561) การบรรเลงเดี่ยวเครื่องดนตรี นิยม บรรเลงโดยเครื่องดนตรีประเภทดำเนินทำนอง เช่น ระนาดเอก ระนาดทุ้ม ซ้องวงใหญ่ ซ้องวงเล็ก ปี่ใน ขลุ่ย จะเข้ ซอสามสาย ซออด้วง ซออู้ การบรรเลงเดี่ยวจะต้องมีเครื่องดำเนินทำนองเพียง 1 ชิ้น และมีเครื่องดนตรี ประเภทกำกับจังหวะ เช่น กลองสองหน้า โทน-รำมะนา ฉิ่ง ที่บรรเลงไปพร้อมกัน โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) เพื่ออวดทาง คือ วิธีการบรรเลงที่มีการดำเนินทำนองอย่างพลิกแพลง โลดโผนตามความ เหมาะสมแก่เครื่องดนตรีนั้น 2) เพื่ออวดความแม่นยำ คือ ผู้บรรเลงจะต้องจดจำทำนองและวิธีการในการ บรรเลงทุกอย่างได้อย่างแม่นยำไม่มีผิดพลาด 3) เพื่ออวดฝีมือ คือ สามารถบรรเลงได้อย่างถูกต้องทุกรวดตอน และชัดเจน ไม่ว่าจะยากหรือโลดโผนเพียงใดก็ตาม (มนตรี ตราโมท, 2531)

เพลงดอกไม้ไทร สามชั้น เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่อ มี 2 ท่อน ท่อนที่ 1 มี 4 จังหวะ ท่อน 2 มี 6 จังหวะ ต่อมาพระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ได้ขยายเพลงดอกไม้ไทรจากของเก่าอัตรา จังหวะสองชั้น ขึ้นเป็นอัตราจังหวะสามชั้น และมีผู้นำทำนองดังกล่าวมาประพันธ์เป็นทางเดี่ยวเพื่ออวดฝีมือใน วงปีพาทย์ ทางที่ได้รับความนิยมแพร่หลายได้แก่ ทางเดี่ยวซ้องวงใหญ่ของครูสอน วงซ้อง และทางเดี่ยวระนาด เอกของพันโทเสนาะ หลวงสุนทร (บุตรี สุขปาน, 2561, น. 6-8) (ณรงค์ชัย ปิฎกฤษต์, 2557, น. 236-237)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้นำเพลงดอกไม้ไทร สามชั้น มาประพันธ์เป็นเพลงประเภทเพลงเดี่ยว ให้ชื่อใหม่ว่า “เพลงดอกไม้แห่งความรัก” ทางเดี่ยวนี้มีการบรรเลงประสานทำนองกันระหว่างซออด้วงและซออู้ พร้อมกันซึ่งยังไม่ปรากฏการบรรเลงมาก่อน และได้ใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการบรรเลงอีก เช่น การรูดสาย การสะเดาะ การดีดสาย เป็นต้น บทความนี้จึงได้นำเสนอกลวิธีในการบรรเลงที่ใช้ในการเดี่ยวซออด้วงและซออู้ เพลงดอกไม้แห่งความรัก เพื่อเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิชาการและการสร้างสรรค์ทางด้านดนตรีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาที่มาของเพลงดอกไม้แห่งความรัก
2. เพื่อแนวคิดในการประพันธ์
3. เพื่อนำเสนอกลวิธีการเดี่ยวซอด้วงและซออู้ เพลงดอกไม้แห่งความรัก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบที่มาของเพลงดอกไม้แห่งความรัก
2. ทราบแนวคิดในการประพันธ์
3. ทราบกลวิธีการเดี่ยวซอด้วงและซออู้ เพลงดอกไม้แห่งความรัก

ขอบเขตการวิจัย

นำเสนอกลวิธีการเดี่ยวซอด้วงและซออู้ เพลงดอกไม้แห่งความรักของนายรัฐชา โพธิ์ศรี เท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การสร้างสรรค์ผลงานทางดุริยางคศิลป์ เพลงดอกไม้แห่งความรัก เป็นการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยกำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

1. ขั้นตอนการเก็บและรวบรวมข้อมูล

1.1 ผู้วิจัยเก็บและรวบรวมข้อมูลเรื่องประวัติเพลงดอกไม้ไทย โดยค้นคว้าเอกสารหนังสือ ตำรา งานวิจัยและบทความวิชาการที่เกี่ยวข้อง

1.2 ผู้วิจัยเก็บและรวบรวมข้อมูลเรื่องดุริยางคศิลป์ไทย โดยสัมภาษณ์ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤตชิพัฒน์ เอื้อจิตรเมศ และครูวรยศ ศุขสายชล ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีไทย เพื่อทราบถึงกลวิธีเดี่ยวซอด้วงและซออู้

1.3 ผู้วิจัยเก็บและรวบรวมข้อมูลเรื่องดุริยางคศิลป์ไทย โดยสัมภาษณ์ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาณุภัค โมกขศักดิ์ และเรือโทหญิงเลียมลักษณ์ สังข์จ้อย ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านดนตรีไทย เพื่อทราบข้อมูลทางขับร้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการประพันธ์ท่วงทำนองของเพลงดอกไม้ไทย

1.4 ผู้วิจัยเก็บและรวบรวมข้อมูลเรื่องการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะ ทฤษฎีทางดุริยางคศิลป์ หลักการประพันธ์เพลงไทย เอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูล ได้แก่ ประวัติเพลงดอกไม้ไทย สามชั้น ทฤษฎีทางด้านดุริยางคศาสตร์ หลักการประพันธ์เพลงไทย และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ เพื่อนำมาสนับสนุนและเป็นแนวทางในวิจัย อีกทั้งยังเป็นการสร้างแรงบันดาลใจและกำหนดกรอบแนวคิดในการประพันธ์เพลง

ด้านกลวิธีในการบรรเลง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการงานวิจัย หลักการในการบรรเลงเครื่องดนตรีและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ มาวิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งกลวิธีต่าง ๆ ในการบรรเลงเพลงดอกไม้แห่งความรัก

3. ขั้นตอนการสร้างสรรคกลวิธีในการบรรเลงเพลงดอกไม้แห่งความรัก

3.1 เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ แล้ว ผู้วิจัยจึงกำหนดกรอบแนวคิดและสร้างแรงบันดาลใจในการประพันธ์เพลง โดยกรอบแนวคิดการสร้างสรรคผลงานทางดุริยางคศิลป์ เพลงดอกไม้แห่งความรัก จำนวน 4 เที้ยว

3.2 กำหนดองค์ประกอบของดนตรี ประกอบด้วย ลักษณะของทำนองเพลง จังหวะการประสานเสียง สังคีตลักษณ์ กลวิธีพิเศษในการบรรเลงเครื่องดนตรี เสียงที่โดดเด่นของเครื่องดนตรี ลำดับในการบรรเลงของเครื่องดนตรี และลักษณะการประสมวงดนตรี ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาและอารมณ์ของบทเพลง

3.3 ประพันธ์ทำนองเพลงจำนวน 2 ท่อน ในรูปแบบการสร้างสรรคแบบใหม่ โดยพิจารณาจากแรงบันดาลใจที่กำหนดอารมณ์ของบทเพลง ซึ่งขั้นตอนนี้้นำคำปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงผลงานให้มีความสมบูรณ์

3.4 นำเสนอผลงานสร้างสรรคต่อคณะกรรมการทางดุริยางคศิลป์ไทย เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของทำนองเพลง และขอแนะนำ

3.5 ปรับปรุงทำเพลงจากคำแนะนำของคณะกรรมการทางดุริยางคศิลป์ไทย และอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ผลงานมีความสมบูรณ์

4. วิเคราะห์เพลงและนำเสนอกลวิธีในการบรรเลงเพลงดอกไม้แห่งความรัก

ผลการวิจัย

1. ประวัติเพลงดอกไม้แห่งความรัก

เพลงดอกไม้แห่งความรัก ประพันธ์มาจากเพลงดอกไม้ไทร สามชั้น เป็นเพลงประเภทหน้าทับปรบไก่อ มี 2 ท่อน ท่อนที่ 1 มี 4 จังหวะ ท่อน 2 มี 6 จังหวะ เป็นเพลงเก่าปรากฏชื่ออยู่ในเพลงตับมโหรีในสมัยกรุงศรีอยุธยา ที่สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพรวบรวมไว้ในหนังสืออธิบายตำนานมโหรี ซึ่งปรากฏชื่อเพลงดอกไม้ไทรอยู่ในเพลงตบเรื่องสระบุหรง มีทั้งหมด 18 เพลง สระบุหรง กระระนะ นางบุหรง มลกาเสียวเมือง มลายูหวน คู่มลายูหวน แสนพิลาปน้อย แสนพิลาปใหญ่ สมิงทองไทย สมิงทองแขก สมิงทองมอญ เพื่อนนอนน้อย เพื่อนนอนใหญ่ นกกระจอกต้องกระเบื่อง ดอกไม้ไทร ดอกไม้ตานี น้ำค้างตะวันตก และน้ำค้างตะวันออก พระยาประสานดุริยศัพท์ (แปลก ประสานศัพท์) ได้ขยายเพลงดอกไม้ไทรจากของเก่าอัตราจังหวะสองชั้น ขึ้นเป็นอัตราจังหวะสามชั้น นอกจากนี้มีผู้นำทำนองดังกล่าวมาประพันธ์เป็นทางเดี่ยวเพื่ออวดฝีมือในวงปี่พาทย์ ทางที่ได้รับความนิยมแพร่หลายได้แก่ ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ของครูสอน วงฆ้องและทางเดี่ยวระนาดเอกของพันโทเสนาะ หลวงสุนทร

ผู้วิจัยได้นำเพลงดอกไม้ไทร สามชั้น มาสร้างสรรค์เป็นทำนองทางเดี่ยวซอด้วงและซออู้ซึ่งยังไม่ปรากฏว่ามีการทำเป็นเพลงเดี่ยวในกลุ่มเครื่องสาย อีกทั้งท่วงทำนองของเพลงดอกไม้ไทร สามชั้น มีความไพเราะ มีทำนองซ้ำ ๆ เหมาะสำหรับมาสร้างสรรค์เป็นเพลงเดี่ยว โดยผู้วิจัยประพันธ์เพลงสำหรับเดี่ยวซอด้วงและซออู้ บรรเลงในรูปแบบใหม่ ซึ่งยังไม่ปรากฏการบรรเลงเช่นนี้มาก่อน

2. แนวคิดการประพันธ์เพลงดอกไม้แห่งความรัก

เพลงดอกไม้แห่งความรัก เป็นการสร้างสรรค์ผลงาน ทางด้านดุริยางคศิลป์ โดยใช้ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ของออสบอร์น (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2545) ที่นำสิ่งเดิมนั้นมาปรับให้เกิดขึ้นมาใหม่ โดยผู้วิจัยได้นำเพลงดอกไม้ไทร สามชั้นของเดิม มาสร้างสรรค์เป็นเพลงบรรเลงเป็นทางเดี่ยวสำหรับซอด้วงและซออู้ เรียกว่า เพลงดอกไม้แห่งความรัก ซึ่งยังไม่เคยปรากฏที่ไหนมาก่อน นับว่าเป็นการนำของเดิมมาปรับให้เกิดขึ้นมาใหม่ อีกทั้งการประพันธ์เพลงดอกไม้แห่งความรักให้เป็นในลักษณะประเภทเพลงเดี่ยว เพื่อใช้สำหรับอวดฝีมือ อวดท่วงเพลงของนักดนตรีจะมีเทคนิคการบรรเลงที่ประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่ และมีแนว บรรเลงเดี่ยวรูปแบบใหม่ คือ ใช้ซอ 2 ชนิด บรรเลงเดี่ยวพร้อมกัน

เพลงดอกไม้แห่งความรัก แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ท่อนที่ 1 เทียบหวาน

ผู้วิจัยกำหนดให้ซอด้วงดำเนินทำนองที่เป็นหลัก และให้ซออู้ดำเนินทำนองสอดประสาน หมายถึงการแสดงความรักอัน หวานซึ้งของคน 2 คน ใช้เทคนิคในการเดี่ยว ได้แก่ การควงเสียง การรูดสาย ประณีต คืดสาย

ส่วนที่ 2 ท่อนที่ 1 เทียบเก็บ

ผู้วิจัยกำหนดให้ซอด้วงยังคงดำเนินทำนองที่ เป็นหลักเช่นเดิม และให้ซออู้ประสานทำนอง ประสานเสียง ทำทางซออู้พัน กับทางซอด้วง ใช้กลุ่มเสียงแสดงอารมณ์เพลงที่สดใส แสดงถึงความสุขของ คู่รัก ที่กระเซ้าเย้าแหย่กัน ใช้เทคนิคในการเดี่ยว ได้แก่ การสีกักจังหวะ การขยี้คันทัน

ส่วนที่ 3 ท่อนที่ 2 เทียบหวาน

ผู้วิจัยแต่งให้มีสำเนียงมอญ กำหนดให้ซออู้ ดำเนินทำนองที่เป็นหลัก และให้ซอด้วงดำเนินทำนองสอดประสาน มีทำนอง เพลงที่เป็นลูกล้อ ลูกชัด ลูกเหลื่อม เพื่อแสดงอารมณ์เพลงที่หวานซึ้งของ คู่รัก เปรียบเสมือนการพูดจาเกี้ยวพาราสีกัน ใช้เทคนิคในการเดี่ยว ได้แก่ ควงเสียง รูดสาย ประณีต

ส่วนที่ 4 ท่อนที่ 2 เทียบเก็บ

ผู้วิจัยกำหนดให้ซอด้วงและซออู้สอดประสาน ทำนอง และแบ่งช่วงการดำเนินทำนองสลับกัน มีทำนองเพลงที่เป็นลูกล้อ ลูกชัด ลูกเหลื่อม ใช้เทคนิคในการเดี่ยว ได้แก่ เสียงกระซิบ เสียงหนัก-เบา สะเดาะ 2 เสียง สียี่

3. กลวิธีการบรรเลงซอด้วงและซออู้ในเพลงดอกไม้แห่งความรัก

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์กลวิธีในการบรรเลงเพลงดอกไม้แห่งความรัก สามารถจำแนกกลวิธีได้ดังนี้

3.1 รูดสาย คือการปรับเปลี่ยนตำแหน่งของช่วงเสียงปกติ โดยขยายให้ได้ช่วงเสียงที่เพิ่มขึ้น ด้วยการเลื่อนนิ้วลงมา เกิดระดับเสียงเพิ่มขึ้นเป็นเสียงสูง

ทางซอด้วง พบการรูดสาย จำนวน 61 ครั้ง ในวรรคที่ 1 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 2 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 3 ห้อง 4 , วรรคที่ 4 ห้อง 1-2 , วรรคที่ 11 ห้อง 4 , วรรคที่ 12 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 13 ห้อง 3-4 , วรรคที่ 17 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 18 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 19 ห้อง 1-2 , วรรคที่ 25 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 28 ห้อง 2-4 , วรรคที่ 29 ห้อง 1-2 , วรรคที่ 33 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 34 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 39 ห้อง 3 , วรรคที่ 40 ห้อง 3-4 , วรรคที่ 48 ห้อง 1-2 , วรรคที่ 54 ห้อง 1 , วรรคที่ 61 ห้อง 4 , วรรคที่ 66 ห้อง 3 , วรรคที่ 81 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 82 ห้อง 1-4

ทางซออู้ พบการรูดสาย จำนวน 32 ครั้ง ในวรรคที่ 5 ห้อง 3 , วรรคที่ 15 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 24 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 35 ห้อง 2 , วรรคที่ 36 ห้อง 1-3 , วรรคที่ 40 ห้อง 1-2 , วรรคที่ 41 ห้อง 3-4 , วรรคที่ 49 ห้อง 1,3-4 , วรรคที่ 53 ห้อง 2-3 , วรรคที่ 59 ห้อง 4 , วรรคที่ 60 ห้อง 1-3 , วรรคที่ 71 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 76 ห้อง 2-4

ตัวอย่าง ทางหวานซอด้วง บรรทัดที่ 1 วรรค 1 ห้อง 1-4

		วรรค 1			
บรรทัด	ซอด้วง		ลิซัพ		ทิลิซัพ
1		- - - ซัพ	ลิซัพ - ลิทัพ	- มังริ - ทัพ	ทิลิ - ทัพ

ตัวอย่าง ทางหวานซออู้ บรรทัดที่ 25 วรรค 49 ห้อง 1 และ 3-4

		วรรค 49			
บรรทัด	ซออู้		ตี ตัพ		ตี
25		- ริ ฟัพ ท	- ท - ริ	- ฟัพ - ริ	ริตี - ตัพ

การตีความกลวิธีกับอารมณ์เพลง

- รูดสาย สื่อถึงความรักที่หวานซึ้ง เนื่องจากกลวิธีนี้ใช้ในเที่ยวหวานของทั้งท่อน 1 และท่อน 2

3.2 สีซีย์ คือการบรรเลงด้วยการเพิ่มโน้ตจากปกติ 1 ห้องที่มี 4 ตัวโน้ต ให้เป็น 8 ตัวโน้ต หรือมากกว่านั้น เป็นการบรรเลงที่รวดเร็วจนกว่าจะถึงลูกตกท้ายประโยค

ทางซอด้วง พบการสีซีย์ จำนวน 2 ครั้ง ในวรรคที่ 79 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 80 ห้อง 1-4

ทางซออู้ พบการสีซีย์ จำนวน 2 ครั้ง ในวรรคที่ 79 ห้อง 1-4 , วรรคที่ 80 ห้อง 1-4

ตัวอย่าง ทางเก็บซอด้วงและซออู้ บรรทัดที่ 40 วรรค 79 ห้อง 1-4

		วรรค 79			
บรรทัด	ซอด้วง	- ลิซัพ ฆัมรด	ทลชล รลทต	ทชลท ดลทต	รทตร มตรม
40	ซออู้	- ลชม ฆมรด	ทลชล ริลทต	ทชลท ตลทต	ริทตริ มตรม

การตีความกลวิธีกับอารมณ์เพลง

- สีขี้ สื่อถึงความรักที่เร้าร้อน เนื่องจากใช้ในเที่ยวเก็บท่อน 4 ซึ่งเป็นท่อนสุดท้ายที่เป็นบทสรุปของความรักในบทเพลงดอกไม้แห่งความรัก

3.3 พรมนิ้ว

3.3.1 พรมนิ้วปิด คือคือการสีด้วยวิธีพรมนิ้ว ๓ เสียงใดเสียงหนึ่ง จังหวะถี่ ๆ แล้วจบลงด้วยการกดนิ้วลง เสียงเด่นจะเกิดเป็นเสียงจากนิ้วที่กดนิ้วลงเสียงนั้น

ทางซอด้าง พบการพรมนิ้วปิด จำนวน 35 ครั้ง ในวรรคที่ 1 ห้อง 2-4 , วรรคที่ 6 ห้อง 2-3 , วรรคที่ 8 ห้อง 2 , วรรคที่ 9 ห้อง 1 , วรรคที่ 10 ห้อง 3 , วรรคที่ 14 ห้อง 2-3 , วรรคที่ 15 ห้อง 3 , วรรคที่ 33 ห้อง 2-3 , วรรคที่ 39 ห้อง 3-4 , วรรคที่ 40 ห้อง 3 , วรรคที่ 41 ห้อง 1 , วรรคที่ 42 ห้อง 1-3 , วรรคที่ 45 ห้อง 2 , วรรคที่ 46 ห้อง 2-4 , วรรคที่ 47 ห้อง 2 , วรรคที่ 48 ห้อง 2 , วรรคที่ 51 ห้อง 1-2 , วรรคที่ 52 ห้อง 1-2 , วรรคที่ 54 ห้อง 2 , วรรคที่ 81 ห้อง 2-4 , วรรคที่ 82 ห้อง 4

ทางซอู้ พบการพรมนิ้วปิด จำนวน 37 ครั้ง ในวรรคที่ 5 ห้อง 2-4 , วรรคที่ 6 ห้อง 4 , วรรคที่ 7 ห้อง 4 , วรรคที่ 12 ห้อง 1 , วรรคที่ 13 ห้อง 1-2,4 , วรรคที่ 33 ห้อง 2-4 , วรรคที่ 34 ห้อง 4 , วรรคที่ 35 ห้อง 2,4 , วรรคที่ 36 ห้อง 4 , วรรคที่ 37 ห้อง 4 , วรรคที่ 38 ห้อง 2 , วรรคที่ 40 ห้อง 4 , วรรคที่ 41 ห้อง 4 , วรรคที่ 43 ห้อง 4 , วรรคที่ 44 ห้อง 2-3 , วรรคที่ 45 ห้อง 2-3 , วรรคที่ 46 ห้อง 2 , วรรคที่ 47 ห้อง 4 , วรรคที่ 49 ห้อง 1-2 , วรรคที่ 52 ห้อง 1-2 , วรรคที่ 55 ห้อง 2 , วรรคที่ 57 ห้อง 3 , วรรคที่ 81 ห้อง 1-3 , วรรคที่ 82 ห้อง 4

ตัวอย่าง ทางหวานท่อน1 ซอด้าง บรรทัดที่ 7 วรรค 14 ห้อง 2 และ 3

		วรรค 14			
บรรทัด7	ซอด้าง		ซึ ลึซึ		ซึฟ
		- ดึ - ลึ	ลึซึ - ฟ	- ซึ - ฟ	- ม - ร

ตัวอย่าง ทางหวานท่อน2 ซอู้ บรรทัดที่ 25 วรรค 49 ห้อง 1 และ 2

		วรรค 49			
บรรทัด	ซอู้		ดึ ดึ		ดึ
25		- รึ ฟิ ท	- ท - รึ	- ฟิ - รึ	รึดึ - ดึ

การตีความกลวิธีกับอารมณ์เพลง

- พรมนิ้วปิด สื่อถึงอารมณ์ความรักที่หวานซึ่งให้กัน เนื่องจากทุกท่อนต้องการแสดงความ

ที่หวานซึ่ง

3.3.2 พรมนิ้วเปิด คือการสืด้วยวิธีพรมนิ้ว ๓ เสียงใดเสียงหนึ่ง จังหวะถี่ ๆ แล้วจบลงด้วยการยกนิ้วขึ้น เสียงเด่นที่เกิดขึ้นจะเป็นเสียงจากนิ้วที่กดยื่นเสียงนั้น

ทางซอด้วง พบการพรมนิ้วเปิด จำนวน 33 ครั้ง ในวรรคที่ 2 ห้อง 2 , วรรคที่ 3 ห้อง 4 , วรรคที่ 4 ห้อง 2 , วรรคที่ 5 ห้อง 4 , วรรคที่ 6 ห้อง 1,4 , วรรคที่ 7 ห้อง 2-3 , วรรคที่ 8 ห้อง 4 , วรรคที่ 9 ห้อง 2-4 , วรรคที่ 10 ห้อง 4 , วรรคที่ 11 ห้อง 4 , วรรคที่ 12 ห้อง 2 , วรรคที่ 14 ห้อง 1,4 , วรรคที่ 15 ห้อง 1-2 , วรรคที่ 34 ห้อง 3 , วรรคที่ 41 ห้อง 2 , วรรคที่ 42 ห้อง 4 , วรรคที่ 46 ห้อง 4 , วรรคที่ 51 ห้อง 1-3 , วรรคที่ 52 ห้อง 4 , วรรคที่ 53 ห้อง 1-2 , วรรคที่ 54 ห้อง 3 , วรรคที่ 55 ห้อง 1-2,4 , วรรคที่ 82 ห้อง 3

ทางซอฮู้ พบการพรมนิ้วเปิด จำนวน 20 ครั้ง ในวรรคที่ 7 ห้อง 2-3 , วรรคที่ 8 ห้อง 2 , วรรคที่ 11 ห้อง 3-4 , วรรคที่ 13 ห้อง 2 , วรรคที่ 16 ห้อง 1 , วรรคที่ 34 ห้อง 3 , วรรคที่ 38 ห้อง 4 , วรรคที่ 39 ห้อง 4 , วรรคที่ 40 ห้อง 2-3 , วรรคที่ 42 ห้อง 3 , วรรคที่ 45 ห้อง 2 , วรรคที่ 46 ห้อง 2 , วรรคที่ 48 ห้อง 3 , วรรคที่ 50 ห้อง 3 , วรรคที่ 53 ห้อง 3 , วรรคที่ 54 ห้อง 2 , วรรคที่ 82 ห้อง 3

ตัวอย่าง ทางหวานซอด้วง บรรทัดที่ 5 วรรค 9 ห้อง 2-4

		วรรค 9			
บรรทัด 5	ซอด้วง		ม ร	ร	ร
		--- ด	- ด - ม	- ลี ซึ ม	- มร -ม

ตัวอย่าง ทางหวานซอฮู้ บรรทัดที่ 4 วรรค 7 ห้อง 3

		วรรค 7			
บรรทัด 4	ซอฮู้		ซ ร	ทดี	ดีซ
		-- ดรม	- ล - ดี	รดี - ล	- ลซ -ม

การตีความกลวิธีกับอารมณ์เพลง

- พรมนิ้วเปิด สื่อถึงคู่รักส่งความรักตอบโต้กันและกัน เนื่องจากทุกท่อนต้องการแสดงถึงคู่รัก แสดงความรักตอบโต้ซึ่งกันและกัน

3.3.3 พรมจาก คือการพรมนิ้วปิดที่เสียงใดเสียงหนึ่งด้วยความเร็ว แล้วยกนิ้วออกให้เป็นเสียงของนิ้วกดที่ยื่นเสียงนั้นไว้

ทางซอด้วง พบการพรมจาก จำนวน 23 ครั้ง ในวรรคที่ 1 ห้อง 1,4 , วรรคที่ 2 ห้อง 4 , วรรคที่ 3 ห้อง 3 , วรรคที่ 6 ห้อง 3 , วรรคที่ 7 ห้อง 4 , วรรคที่ 9 ห้อง 4 , วรรคที่ 10 ห้อง 3 , วรรคที่ 11 ห้อง 3 , วรรคที่ 14 ห้อง 2 , วรรคที่ 15 ห้อง 2 , วรรคที่ 17 ห้อง 1 , วรรคที่ 20 ห้อง 2 , วรรคที่ 33 ห้อง 2,4 , วรรคที่ 42 ห้อง 2,4 , วรรคที่ 45 ห้อง 4 , วรรคที่ 51 ห้อง 4 , วรรคที่ 52 ห้อง 4 , วรรคที่ 55 ห้อง 2 , วรรคที่ 81 ห้อง 2,4

ทางซอฮู้ พบการพรมจาก จำนวน 13 ครั้ง ในวรรคที่ 5 ห้อง 4 , วรรคที่ 7 ห้อง 4 , วรรคที่ 15 ห้อง 2 , วรรคที่ 33 ห้อง 4 , วรรคที่ 41 ห้อง 4 , วรรคที่ 42 ห้อง 4 , วรรคที่ 49 ห้อง 4 , วรรคที่ 50 ห้อง 4 , วรรคที่ 55 ห้อง 2 , วรรคที่ 70 ห้อง 1 , วรรคที่ 75 ห้อง 3-4 , วรรคที่ 81 ห้อง 4

ตัวอย่าง ทางหวานซอด้วง บรรทัดที่ 8 วรรค 15 ห้อง 2

		วรรค 15			
บรรทัด8	ซอด้วง	ร	ม	ร	ร
		- ลี่ ชี่ ม	- ม - ร - ด	- ช - ด	- ทด - ม

ตัวอย่าง ทางหวานซอฮู้ บรรทัดที่ 25 วรรค 50 ห้อง 4

		วรรค 50			
บรรทัด 25	ซอด้วง	ร	ด	ช	ช
		- ท - ช	- ฟ - ท	- ด - ท	- ลช - ร

การตีความกลวิธีกับอารมณ์เพลง

- พรมจาก สื่อถึงผู้รักส่งความรักตอบโต้กันและกัน เนื่องจากทุกท่อนต้องการแสดงถึงผู้รักแสดงความรักตอบโต้ซึ่งกันและกัน เช่นเดียวกับพรมเปิด

3.3.4 นิ้วประ คือการสีสายเปล่าเสียงยาวแล้วใช้ท่อนนิ้วกลางแตะขึ้นลงสลับกันถี่ ๆ ร่วมกับการสีสายเปล่า ให้มีความเร็วเสมอกัน

ทางซอด้วง พบนิ้วประ จำนวน 2 ครั้ง ในวรรคที่ 4 ห้อง 4 , วรรคที่ 8 ห้อง 4

ทางซอฮู้ พบนิ้วประ จำนวน 1 ครั้ง ในวรรคที่ 42 ห้อง 4

ตัวอย่าง ทางหวานซอด้วง บรรทัดที่ 2 วรรค 4 ห้อง 4

		วรรค 4			
บรรทัด2	ซอด้วง	ด	ล	ช	ล
		- - - ล	- ม - ล	- ร ร ล	- ดร - ร

ตัวอย่าง ทางหวานซอด้วง บรรทัดที่ 21 วรรค 42 ห้อง 4

		วรรค 42			
บรรทัด 21	ซอด้วง			ช	ฟช
		(- - - -)	(- - - -)	- ฟ - ล	- ลช - ช

การตีความกลวิธีกับอารมณ์เพลง

- นิ้วประ สื่อถึงการอ่อนและพูดโต้ตอบกันของผู้รัก

3.4 สะเดาะ 2 เสียง คือ การสืมนัด 3 ตัว มี 2 เสียงด้วยความเร็ว โดยให้เสียงแรกที่สืมี 2 ครั้ง และครั้งที่ 3 ให้ตกอีกเสียง มีจังหวะเท่ากับการ สะบัด

ทางซอด้วง พบการสะเดาะ 2 เสียง จำนวน 1 ครั้ง ในวรรคที่ 77 ห้อง 4

ทางซอู้ พบการสะเดาะ 2 เสียง จำนวน 1 ครั้ง ในวรรคที่ 77 ห้อง 4

ตัวอย่าง ทางเก็บซอด้วง และ ซอู้ บรรทัดที่ 39 วรรค 77 ห้อง 1-4

		วรรค 77			
บรรทัด 39	ซอด้วง	ซซด - -	รรม - -	รรม - -	พพซ - -
	ซอู้	- - ซซด	- - รรม	- - รรม	- - พพซ

การตีความกลวิธีกับอารมณ์เพลง

- สะเดาะ 2 เสียง สื่อถึงคู่รักที่ฟันฝ่าผ่านไปได้ ให้อารมณ์ความรักที่มั่นคง

3.5 ควงเสียง คือการกดนิ้วให้เกิดเสียงที่เกิดเสียงเดียวกัน แต่ใช้นิ้วไม่เหมือนกัน

ทางซอด้วง พบการควงเสียง จำนวน 11 ครั้ง ในวรรคที่ 4 ห้อง 3-4 , วรรคที่ 12 ห้อง 3 , วรรคที่ 13 ห้อง 4 , วรรคที่ 16 ห้อง 3 , วรรคที่ 11 ห้อง 3 , วรรคที่ 21 ห้อง 2 , วรรคที่ 25 ห้อง 2-3 , วรรคที่ 32 ห้อง 3 , วรรคที่ 56 ห้อง 3

ทางซอู้ พบการควงเสียง จำนวน 13 ครั้ง ในวรรคที่ 5 ห้อง 3 , วรรคที่ 16 ห้อง 3 , วรรคที่ 21 ห้อง 2 , วรรคที่ 24 ห้อง 2-3 , วรรคที่ 25 ห้อง 4 , วรรคที่ 32 ห้อง 3 , วรรคที่ 40 ห้อง 1 , วรรคที่ 43 ห้อง 3 , วรรคที่ 60 ห้อง 2 , วรรคที่ 69 ห้อง 3 , วรรคที่ 71 ห้อง 1-2

ตัวอย่าง ทางหวานซอด้วง บรรทัดที่ 2 วรรค 4 ห้อง 3-4

		วรรค 4			
บรรทัด 2	ซอด้วง	ด	ลิซ	ซ	ร็ดลิ
		- - - ล	- ม - ล	- ร ร ล	- ดรี - ร

ตัวอย่าง ทางหวานซอด้วง บรรทัดที่ 20 วรรค 40 ห้อง 1

		วรรค 40			
บรรทัด 20	ซอด้วง		มีริ	ซุ	ริ
		- ร - ริ	- ด - ล	- พ - ซล	- - - ด

การตีความกลวิธีกับอารมณ์เพลง

- ควงเสียง สื่อถึงการเรียกร้องความสนใจเพื่อดึงดูดคู่รักเป็นการเริ่มต้นอารมณ์ความรัก เนื่องจากใช้ในเที่ยวหวานท่อน 1 ช่วงเริ่มต้นเพลง

3.6 สีสักงังหะ คือการบรรเลงลำนำเข้ามาโดยเพิ่มทำนองบรรเลงขึ้นให้เหมาะสม ก่อนที่ถึงเวลาบรรเลงตามปกติได้อย่างสนิท

ทางซอด้วง พบการสีสักงังหะ จำนวน 16 ครั้ง ในวรรคที่ 23 ห้อง 1-4 วรรคที่ 24 ห้อง 1-4

ตัวอย่าง ทางเก็บซอด้วง บรรทัดที่ 12 วรรคที่ 23 ห้อง 1-4

		วรรค 23			
บรรทัด	ซอด้วง	ด - ด -	ด - ด -	ด - ด -	ด - ด -
12	ซอู้	ชดรม	ชดัมช	ดัมชด	มชดัม

การตีความกลวิธีกับอารมณ์เพลง

- สีสักงังหะ สื่อถึงอารมณ์กระเซ้าเย้าแหย่ของคู่รัก

3.7 สะบัด คือคือการสีลักษณะทำนองถี่ ๆ มีโน้ต 3 ตัว มี 3 เสียงด้วยความเร็ว

ทางซอด้วง พบการสะบัด จำนวน 14 ครั้ง ในวรรคที่ 1 ห้อง 2,4 , วรรคที่ 2 ห้อง 4 , วรรคที่ 4 ห้อง 4 , วรรคที่ 12 ห้อง 4 , วรรคที่ 16 ห้อง 3 , วรรคที่ 18 ห้อง 3 , วรรคที่ 29 ห้อง 1 , วรรคที่ 32 ห้อง 3 , วรรคที่ 33 ห้อง 2,4 , วรรคที่ 56 ห้อง 1 , วรรคที่ 81 ห้อง 2,4

ทางซอู้ พบการสะบัด จำนวน 13 ครั้ง ในวรรคที่ 5 ห้อง 4 , วรรคที่ 7 ห้อง 1 , วรรคที่ 8 ห้อง 4 , วรรคที่ 16 ห้อง 3 , วรรคที่ 32 ห้อง 3 , วรรคที่ 33 ห้อง 2,4 , วรรคที่ 36 ห้อง 4 , วรรคที่ 45ห้อง 4 , วรรคที่ 56 ห้อง 1 , วรรคที่ 58 ห้อง 1 , วรรคที่ 81 ห้อง 2,4

ตัวอย่าง ทางเก็บซอด้วงและซอู้ บรรทัดที่ 41 วรรคที่ 81 ห้อง 2,4

		วรรค 81			
บรรทัด	ซอด้วง		ลัซัพ		ทิลัซัพ
		--- ซ	ลัซัพ - ลัพ	- มัง - ท	ทิล - ท
41	ซอู้		ลชัพ ล		ทลช
		--- ช	ลช - ท	- มัง - ท	ทล - ท

การตีความกลวิธีกับอารมณ์เพลง

- สะบัด สื่อถึงอารมณ์คู่รักที่มีการหยอกล้อและง้อของคู่รัก

กลวิธีที่ผู้วิจัยคิดขึ้นมาใหม่

3.8 ตีตสาย คือการใช้ปลายนิ้วซ้ายกดลงบนสายเพื่อกำหนดระดับเสียงของโน้ตนั้น แล้วใช้นิ้วชี้มือขวาตีตสายทุ่ม เพื่อให้เกิดเสียงของโน้ตนั้น

ทางซอู้ พบการดีดสาย จำนวน 8 ครั้ง ในวรรคที่ 9 ห้อง 2-4 และ วรรคที่ 10 ห้อง 2-4

ตัวอย่าง ทางหวานซอู้ บรรทัดที่ 5 วรรค 10 ห้อง 2-4

		วรรค 10			
บรรทัด5	ซอู้	----	---ซ	---ด	- ร - ม

การตีความกลวิธีกับอารมณ์เพลง

- ดีดสาย สื่อถึงการนึกตรึกตรอง

สรุปผล

จากที่กล่าวมาในส่วนของการวิเคราะห์กลวิธีในการบรรเลง สามารถเรียงลำดับกลวิธีที่ใช้มากที่สุดไปหาน้อยที่สุดได้ดังนี้ พรหมนิ้ว รูดสาย ควงเสียง ดีดสาย สีขี้ และสะเดาะ 2 เสียง ดังนั้นจะเห็นได้ว่า พรหมนิ้ว ถูกเลือกใช้เป็นกลวิธีหลักในของเพลงดอกไม้แห่งความรัก เหตุที่ผู้วิจัยใช้การพรหมนิ้วมากที่สุดเนื่องจากในการบรรเลงซอทั่วไป การพรหมนิ้วเป็นกลวิธีหลักของการบรรเลงซอ เพื่อทำให้เกิดอารมณ์เพลงและความไพเราะในการฟัง ผู้วิจัยได้จัดทำสรุปกลวิธีในการบรรเลงเพลงดอกไม้แห่งความรัก ไว้ในรูปแบบตาราง ดังนี้

ลำดับ	กลวิธี	จำนวนครั้ง (ซอด้วง)	จำนวนครั้ง (ซอู้)	อารมณ์เพลง
1	รูดสาย	61	32	ความรักที่หวานซึ้ง
2	สีขี้	2	2	ความรักที่เร้าร้อน
3	พรหมนิ้ว	93	71	
	3.1 พรหมนิ้วปิด	35	37	ความรักที่หวานซึ้งให้กัน
	3.2 พรหมนิ้วเปิด	33	20	คู่รักส่งความรักตอบโต้กันและกัน
	3.3 พรหมจาก	23	13	คู่รักส่งความรักตอบโต้กันและกัน
	3.4 นิ้วประ	2	1	การอ่อนและพูดโต้ตอบกันของคู่รัก
4	สะเดาะ 2 เสียง	2	2	คู่รักที่ฟันฝ่าผ่านไปได้ ให้อารมณ์ความรักที่มั่นคง
5	ควงเสียง	11	13	การเรียกร้องความสนใจเพื่อดึงดูดคู่รักเป็นการเริ่มต้นอารมณ์ความรัก
6	สีลักจิ้งหะ	16	-	กระเช้าเข้าแห่ของคู่รัก
7	สะบัด	14	13	คู่รักที่มีการหยอกล้อและง้อของคู่รัก
8	ดีดสาย	-	8	สื่อถึงการนึกตรึกตรอง

อภิปรายผล

เพลงดอกไม้แห่งความรัก เป็นการสร้างสรรค์เพลงเดี่ยวซอด้วงและซออู้ที่ผู้วิจัยประพันธ์ขึ้นใหม่ โดยมีกลวิธีการบรรเลง ได้แก่ รูดสาย สีซีย์ พรมนิ้ว (พรมนิ้วปิด พรมนิ้วเปิด พรมจาก นิ้วประ) สะเตาะ 2 เสียง ควงเสียง และกลวิธีที่ผู้วิจัยคิดขึ้นมาใหม่ 1 วิธี ได้แก่ ดัดสาย ผู้วิจัยเรียบเรียงทำนองและใช้กลวิธีที่แตกต่างกันในแต่ละเที่ยวเพื่อให้ผู้บรรเลงแสดงออกถึงอารมณ์ความรักในรูปแบบที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบการบรรเลงให้มีการสลับเสียงกระซิบ เสียงหนัก-เบา อีกทั้งกำหนดรูปแบบการบรรเลงเดี่ยวประสานทำนองกันระหว่างซอด้วงและซออู้ สื่อถึงการโต้ตอบหยอกเย้ากันระหว่างคู่รัก ทั้งนี้เพื่อให้เกิดสุนทรียภาพและอารมณ์สในการฟังที่แปลกใหม่ไปจากการฟังเพลงเดี่ยวรูปแบบเดิม

เพลงดอกไม้แห่งความรักถือได้ว่าเป็นการสร้างสรรค์แนวใหม่ในลักษณะสร้างสรรค์บทเพลงที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน เช่นเดียวกับเพลงสรภัญญะของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ หน้าทับเบญจคีรี ของหลวงประดิษฐไพเราะ (ศร ศิลปบรรเลง) หรือระบำพรัตน์ ของครูมนตรี ตราโมท (พิชิตชัยเสรี, 2559) ซึ่งถือเป็นคุณค่าของการสร้างสรรค์บทเพลงดอกไม้แห่งความรัก และเป็นการสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้านดุริยางคศิลป์ไทย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้สนใจสามารถนำกลวิธีการบรรเลงของเพลงดอกไม้แห่งความรัก มาปรับใช้และพัฒนากับการบรรเลงเครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องสีและบทเพลงไทยอื่น ๆ ได้อีก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

บทความชิ้นนี้เป็นเพียงการนำเสนอกลวิธีการบรรเลงในเพลงลักษณะเพลงเดี่ยวเครื่องดนตรีไทยประเภทเครื่องสี (ซอด้วงและซออู้) เท่านั้น ในการสร้างสรรค์บทเพลงไทยนั้นยังมีเครื่องดนตรีและบทเพลงไทยอีกให้ประเภท ให้ผู้สนใจได้คัดเลือกสร้างสรรค์ผลงานอีกต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- เกரியงค์ศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). *การคิดเชิงสร้างสรรค์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: ชัคเชสมิเดีย.
- ณรงค์ เขียนทองกุล. (2561). กลวิธีการบรรเลงจะเข้ในเพลงเดี่ยวทေး สามชั้น. *วารสารมนุษยศาสตร์*, 25(1), 104-132.
- ณรงค์ชัย ปิฎกักรัตน์. (2557). *สารานุกรมเพลงไทย*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหิดล.
- บุตรี สุขปาน. (2561). *การขับร้องเพลงไทย: เพลงตับ*. ขอนแก่น: คลังน่านาวิทยา.
- พิชิต ชัยเสรี. (2559). *สังคีตลักษณะวิเคราะห์*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนตรี ตราโมท. (2531). *สังคีตนิยม 1*. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- สังัด ภูเขาทอง. (2532). *ดนตรีไทยและทางเข้าสู่ดนตรีไทย*. กรุงเทพฯ: เรือนแก้ว.
- สุรพล สุวรรณ. (2549). *ดนตรีไทยในวัฒนธรรมไทย*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.